

prerokuje za moralnim propadom tudi državnega (35), morajo čitatelja naravnost presenetiti; idila, ki jo je napisal Przybyszewski baš pred njo, namreč ne daje za nje nobenega povoda.

Ali ni čudno, da igra baš Poljska, prednja straža krščanstva, posvečeni vrt vsakršne svobode, poljskih primasov, magnatov, senatorjev, mogočnih namestnikov in cveta viteštva vsega sveta (81) tako vlogo v narodnem navdušenju Przybyszewskega? Ali ni značilno, da so baš poljski legijoni, o katerih piše tako navdušeno (69), pred vojsko absorbirali vse delo in življenje poljskega Sokolstva v Galiciji, tako da so se Čehi pritoževali, ker so hoteli ohraniti miren, kulturnen značaj svojemu narodnemu delu? Nacijonalna ekskluzivnost veže Przybyszewskega preveč na stari poljski mesijanizem. Koliko so tega krivi sedanji težki časi? Ali ni v tej knjižici o poljski duši premalo demokratizma, tako da ne moremo videti smeri, v katerih se bo v bodoče razvijala poljska duša? Prekratko in premalo jasne so one strani (60—62), v katerih piše Przybyszewski o Kasproviczu, ki naj bo zastopnik splošnočloveškega narodnega življenja, ki ne bo nosilo jarma čisto in izključno nacijonalnih tradicij.

Stano Kosovel:

Z voljo.

Gledal sem voljo: ves prostor je njen brez mej,
njen gre čas venomer samo naprej, naprej,
daleč do zvezd in do cest, ki jim je gospod
njena perot.

Čutil sem voljo: v dnu duše in srca tok,
ki ti preplavi z omamo življenja sok,
da ti je človek in zemlja in drugi svet
v sanje odet.

Hodil sem z voljo: v nje prsih se boči moč,
ž njo se odeva dan v zarjo in pada noč
v temne višine; kdor hoče ž njo potovat,
solncu je brat!

